

ענינים ואחר ששמע מה שאמרתי לפניו אמר תדע ששמעתי מאבי (השפ"א) כשאדם יש לו ספרים בביתו צריך עכ"פ לידע ולזכור שיהיה ביכולתו לומר דבר אחד מכל ספר ובשמעי דברים הללו נשתוממתי כי איך באפשרות למלאות חוב זה הלא אצלם יש אוצר הספרים ואיך יהיה ביכולתי למלאות חוב הזה ויותר היה תמחה לי שראיתי את אוצר הספרים של אדמו"ר שהיה עומד כל ספר במספר וראיתי מספר של חמשת אלפים ועוד יותר ואיך האפשרות לקיים זאת ויען שהייתי צעיר בימים שאלתי לאדמו"ר ע"ז הלא למעלת קדושת תורתו יש מספר של אלפי ספרים, והשיב לי שאין זה השתוממות כי הוא ב"ה ממלא החוב הזה עכד"ק זי"ע.

(ג) בעת שנתקבלתי לרב ואב"ד בעיר קאסוב נסעתי כמעט איזה פעמים בשבוע לווארשא להיות שם במשרד הרבנות בעת סידור גיטין למען שיהיה לי שימוש הנראה בענין חמור הזה ובאותו זמן היה ד"ת וסכסוכים גדולים בין הקבלנים של עשיית הכבישים של ממשלת רוסיא בפולין והיה מצד ר' לייבוש דודזאהן הגאון האדיר הר' חיים סאלאוויציק רב ואב"ד בריסק זצ"ל ומצד השני היה מו"ח הגה"צ הר"י אייבשיץ רב ואב"ד לאשיץ זצ"ל וכל אחד מהם החזיק עורך דין לסידור הטו"ת והחשובות, ופ"א בעת סידור טענות אמר הצד של הגאון מבריסק ר' לייבוש דודזאהן למו"ח ז"ל שהוא

שואל דברים כאלה את הצד שלו למען שיבין מה לטעון בטענתו הלאה ומו"ח ז"ל היה קפדן גחול וצעק עליו שהוא מחוצף בדברים הללו ואז אמר הגאון מבריסק לעשות היום הפסקה ולהניח הטענות על יום מחר וכשהלכי הצדדיך והעו"ד עם הפנקסים לדרכם אמר הגאון מבריסק זצ"ל למו"ח ז"ל אספר לכם מעשה איך צריכים להיות סבלן אצל בנ"י הקדושים כי זה איזה שבועות שהיה אצלו דין תורה בין סוחר אחד מביאלא (ואמר לאוזן מו"ח ז"ל בלחישא מי הוא הסוחר והוא חסיד ולמדן) עם סוחר אחד מבריסק וסיפר כי בתחילה שלח הד"ת להדמו"צ שלו ר' שמחה ז"ל אבל הסוחר מביאלא ביקש ממני שגם אני אשב בהב"ד ומלאתי רצונו ואחר שהציע את טענותיהם אחר כמה ימים יצא הפס"ד ואח"כ בא אלי הסוחר מביאלא ושאל אותי: הרב מבריסק כמה כסף לקחתם מעסק הזה לא צעקתי עליו ואמרתי לו חלילה וחס כי לא נהניתי מזה וגם מעודי אינני מקבל שום כסף מדין תורה ואז ביקש ממני סליחה ומחלתי לו תיכף — והוסיף אז לאמור כי יש ללמוד מדברי המדרש איך שבני ישראל אמרו על משה רבינו ע"ה דברים שלא כהוגן ותמיד תמוה לי דלמה הביא המדרש זאת שיהיה נשאר למזכרת מדבריהם אך נראה מזה שיהיה לימוד לעולם איך שמרע"ה היה סבלן גדול וכן צריך כל רב ודיין בישראל להיות סבלן וכשגמר דבריו למו"ח ז"ל בא השמש של אדמו"ר מגור זצלה"ה ואמר שהרבי

מגור יבא תיכף לבקר את הרב מבריסק על שפתיו, כי המחבר הזה הוא איש אמת וכן היה שאדמו"ר מגור בא לבקרו והיה שיחה ארוכה ביניהם בחדר מיוחד ואח"כ כשאדמו"ר מגור הלך והגאון מבריסק ליווה אותו אמר הגאון מבריסק זצ"ל למרן מגור שקשה לו להבין מדר"ת זו פ' תצוה אר"ח כגן הכהנים כשהייתי משמש בבית המ"ס הייתי מדליק את המנורה בר"ה ונעשה בו נס והיה דולק עד ר"ה אחר וכו' והקשה הגאון מבריסק הלא הדלקת המנורה מצ"ע בכל יום ואיך ביטלו כל השנה ממצ"ע (וזה לא כביר ראיתי באמרי יושר ח"ב סי' קצ"ה להגאון ר"מ אריק שהקשה כן ונשאר בצ"ע) והשיב לו אדמו"ר מגור זצ"ל הלא קיי"ל במוסיף שמן שבנר חייב משום מבעיר אפילו טיפה אחת א"כ היה יכול להוסיף טיפה אחת שמן בכל יום ויקיים בו מצות הדלקת המנורה וגם נעשה בו נס שהאיר כל היום מטיפה אחת ונתינת השיעור להמנורה אינו מעכב בדיעבד ואח"כ כשהלך אדמו"ר מגור זצ"ל היה הגאון מבריסק ז"ל משבח ומפליא את דבריו המחוכמים וצלה"ה.

(ה) והה"ק ר' שלום מבעלו זי"ע סיפר כשהיה ילד בן י"א שנה היה מפחרסם לעילוי וכבר הציעו לאביו שידוכים עבורו ושידוך אחד מלעמברג עם גביר עצום היה קרוב לגמר ונסעו הוא ואביו ואמו ללעמברג על תנאים ובאו לשם אחר חצות לילה והלכנו לאכסניא ללון שם ובבוקר הלכנו לבית המחזות ובדרך בא לפנינו זקן נכבד וספר בידו וביקשתי מאבי לראות את הספר וביקש אבי מהזקן להראות לי הספר והשיב הזקן שאין זה ספר אלא פינקס אשר בו נכתב כל לילה ולילה הנשים ההולכות לבית הטבילה וגם עתה הוא הולך מבית הטבילה ואז אמר לו אבי אם כן רצוני לידע אם אשת הגביר (הוא המחזות) נכתב גם כן בהפינקס והביט הזקן ואמר אשת פלוני לא נמצאה כן וכששמע אבי כך נסענו תיכף חזרה לבית ולבסוף נודע בפירסום שאשת הגביר הנ"ל לא הלכה מעולם לבית הטבילה, ובעיר לעמברג

(ד) אחר פטירת מו"ח הגה"צ ז"ל מכרתי את אוצר הספרים לאדמו"ר מגור וצלה"ה ובעת שמסרתי לו הספרים היה ארגו אחד מלא ספרים של הספרדים ושאל אותי אדמו"ר אם עיינתי לפעמים בספרים הללו ואמרתי לו שלא עיינתי בהם כלום, ואז הוציא ספר אחד ונתן לי לעיין ואמר לי בשחוק קל